

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Ordo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

& quibuscunque nullitatibus præter superius expressas, nequaquam attentis, ad expeditionem causarum earundem procedi debere præcipimus, & mandamus, Decernentes irritum, &c. Non obstantibus, &c.

O R D O.

PRÆTER Summissas in hoc verbo sciendum est, quod in materia Ordinationum ultra disposita per anteriores canones, ac per Conc. Trid. præsertim sess. 23. a. c. 2. vsq. ad 18. & sess. 21. c. 2. & sess. 7. c. 10. & 11. (cuius Concil. Trid. decreta referuntur per extensum in Pontif. nouissime ædito iussu S. D. N. D. Clem. viij. In prin. in tit. de ordinibus conferendis) extat etiam quatuor Summorū Pōtificum Constitutiones nempe Pij 2. Pii v. Sixti v. & Clementis 8. & eiusdem declarationes editæ per Sacram Congregationem, quas referam. Prima est Pii Secūdi contra promotos ante legitimam ætatem, aut extra tempora, aut sine dimissoriis in Bullar. fol. 79. tenoris seq.

Cum ex factorum ordinum collatione, character inuisibilis animæ imprimatur, sacra mysteria dispensentur, & ipsarum cura tribuatur animarum: in eorum susceptione excessus graues tanto magis plectendi sunt quanto ex illis maiora, in mentibus fidelium scandala generantur. Cum itaque (sicut dignorum relatione non nisi moleste accepimus) nonnulli clerici extra tempora a iure statuta, quidam ante atatem legitimam, alij vero sine dimissoriis literis, contra sanctiones canonicas, se faciunt ad sacros ordines promoueri: nos eorundem temeritatem tali castigatione reprimentes, vt alijs in posterum committendi similia aditus præcludatur, auctoritate Apostolica, hac constitutione perpetuo valitura statuiamus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, qui absque dispensatione canonica, aut legitima licentia, siue extra tempora a iure statuta, siue ante atatem legitimam, vel absque dimissoriis literis, etiam citramontanjs, præterquam si in hoc ultimo casu per Cameram Apostolicam, iuxta illius stylum ordinati fuerint, & ad aliquem ex sacris ordinibus se fecerint promoueri, a suorum ordinum executione, ipso iure suspensi sint, & si huiusmodi suspensione durante eisdem ordinibus ministrare præsumperint, eo ipso irregularitatem incurrant. Præterea ultra alias pœnas in tales generaliter a iure inflictas, beneficijs ecclesiasticis possint iure priuari. Volumus autem, quod præsens nostra constitutio, in Romana Curia existentes, post quindecim dies, absente vero Italicos post duos menses; alios vero Ultra montanos, post sex menses, ab ipsius in audientia contradictarum, & Cancellaria Apostolica, publicatione, & affixione, ligare incipiat. Nulli ergo, &c. Dat. Romæ 1461.

Colliguntur ex d. Pii 2. Constitutiones tria requisita in promouendo ad sacros ordines circa quæ plura consideratione digna, & vix frequentia ex diuersorum Doctorum dictis ad communem vtilitatem breuiter, & distincte annotare, & in vnum redigere curauimus. Primum ergo requisitum est, vt sit in atate legitima, in qua hodie attendi debet decretum Sacros. Concil. Trident. sess. 23. de ref. cap. 12. per quod disponitur, vt nullus ad Subdiaconatum ante 22. annum, ad Diaconatum ante 23. & ad Presbyteratum ante 25. promoueat, & corrigitur text. in clem. generalem de ætat. & qualit. & sufficit annum esse incaptum. Nauar. in manua. cap. 25. sub num. 116. & in consil. 6. de ætat. & qualit. in antiq. & hoc fauoris causa. ad rem publicam §. annus ff. de mun. & honor. Imol. in d. clem. generalem, nu. 14. in fine. Syluest. in verbo Aetas, sub nu. 4. qui igitur ante dictam

Hh ætatem

atatem ad aliquem ex prædictis ordinibus sacris promouetur, est ipso iure suspensus ab ordinum executione, & si in eo præsumperit ministrare, efficiatur irregularis, prout sancitur in hac extrauag. Quam amplia primo, vt non tantum sit suspensus vsque ad legitimam atatem superuenientem, ita vt ipsa accedente cesset impedimentum, vt iuris est iux. tex. in cap. vel non est compos. de temp. ordinan. & communem esse opinionem fatetur, Couar. in clem. si furiosus par. 1. §. 1. nu. 4. de homicid. sed per hanc extrauag., est perpetuo suspensus, donec absolutionis beneficium consequatur, prout animaduertit Rebuff. in prax. benef. par. 2. tit. de cler. ad sac. ord. male promot. glos. 4. num. 3. Tolet. in sum. lib. 1. cap. 61. Secundo amplia in accipiente presbyterarum ante atatem legitimam, vt ex vi huius extrauag. ex vno, eodemque actu suspensionem simul, & irregularitatem incurrat, antequam ipse solus alias celebret, nam cum in eodem actu ordinationis vtatur ordine presbyteratus, postquam illum assumpsit, concelebrando, & consecrando cum Episcopo, irregularis iudicandus est, Nauar. in conf. 4. de cler. excom. ministr. in antiq. ita testatur Lopez ad Diaz. in pract. cri. can. c. 26. tenuisse quosdam grauissimos viros Societatis Iesu, cum inter eos de hac dispensatione sermo haberetur, quam Nauarri doctrinam aduertendam esse inquit F. Hier. a Sorbo in Compen. Privileg. Mendic. in verbo ordines sacri vers. Item notando secundo, subdès hoc non occurrere in susceptione aliorum.

Ampliatio illa innixa, & fundata ex Nauarri auctoritate, scilicet Sacerdotem ordinatum ante legitimam atatem, qui cum Episcopo Ordinate concelebrat incurrere, & suspensionem simul, & irregularitatem coadiuantur etiam ex dictis per Didac. Couar. in relect. c. Alma mater. par. 1. §. 3. sub num. 5. Verum oppositum tenet Mèdinam sequens Henriq. in summa lib. 14. de irregular. cap. 3. sub §. 6. vt scilicet fiat suspensus ab Ordinis officio, sed nõ fiat irregularis ratione, de qua ibi per eum, qua ratione motus Rodriquez in sum. par. 1. c. 168. conclus. 2. a Nauarri opinione recedit, & huic contrariæ hæret. Accedit etiam huic sententiæ Sayr. li. 4. thes. cas. consec. c. 16. nu. 23. & lib. 6. c. 12. nu. 11. & longe altius probabiliorum demonstrat, & confirmat Suarez, de censur. disputat. 31. sect. 1. pag. 561. quam, & nos vt benigniorem, & maiori Doctorum calculo fulcitam, ac validioribus rationibus munitam libentius recipimus, eoque maxime cum praxis Cancellaria hos non reputer irregulares, vt latius significatur per Apostillam ad conf. Nauarri ibi citatum, quod in postrema editione est octauum in ordine sub eod. titul. de cler. excomm. &c. Illud autem frequentissimo omnium calculo receptum est, vt Regularis, qui ante legitimam atatem presbyteratum suscipit, non contrahat irregularitatem exercendo actus solum in sacerdotio constitutis conuenientes, veluti si vsus fuisset statione, & sessione inter Sacerdotes, vel electione tam actiua, quam passiuæ ad solos Sacerdotes pertinente, ex dictis per Innocent. Panor. & alios in capitul. fin. de excess. prælat. Idque amplia procedere etiam si præfati actus essent deputati Ordini Sacerdotali per aliquod Ordinis statutum, seu iure particulari constitutionum alicuius Religionis, eo quia non sunt diuina officia, vt in tetrminis consuluit Nauar. conf. 9. de cler. excom. ministr. in nou. & habetur per Roderic. tom. 3. quæst. regul. q. 23. art. 12. & in sum. par. 1. cap. 166. conclus. 1. peccat tamen secundum præfatos Doctores talis Religiosus exercendo prædictos actus honoris ei ratione Sacerdotalis Ordinis conuenientes.

An autem durante suspensione respectu episcopi ante legitimam atatem ordinantis a colatione ordinum per text. in d. capit. vel non est compos. & glos. & Doct.

& Doct. in d. clem. generalem, si interim celebraret fieret irregularis, vide Philip. Franc. in capitul. 1. §. scituris, sub num. 4. de sent. & re iud. in 6. Rebuff. loco cit. gloss. 2. num. 7. & Maiol. de irregular. lib. 1. cap. 30. numero 9. Hac ætatis probatio quot modis fieri possit, de hac re latissime inter alios scripserunt Mandos. in comment. ad regul. Cancell. Regul. 18. a quæstion. 5. vsque ad 10. Cascard. tomo 2. de probat. conclus. 667. & pluribus seq. & Menoch. lib. 2. de præsumpt. præsumpt. 51.

Deuenio ad secundum requisitum, quod est, vt dicti ordines sacri recipiantur temporibus a iure statutis, & concordat Concil. Trid. sess. 23. c. 8. quæ qualia sint, habes in can. §. fin. 75. distin. & in cap. de eo, de tempo. ordin. & de ratione quare potius in temporibus ibi præscriptis, quam alijs ordines sacri conferantur, & quare potius in die Sabbati quam alijs dieb. vide per Rebu. loco præalleg. gloss. 1. num. 8. & infra, & Lopez loco etiam citat. & in Catechismo ad Paroch. in titul. de ordinis sacram. folio 206. in magnis. Amplia vt non suffragetur, neque vllam obtineat firmitatem consuetudo, qua contrarium esset introductum cap. sane, de tempor. ordin. Limita vbi ex speciali Summi Pontificis indulgentia per Breue fuerit facultas episcopo concessa in fauorem alicuius ordinandi de eum promouendo extra tempora in diebus dominicis, seu festiuis Rebuf. ibidem nu. 12. & stylum Curia Romanæ hoc obseruare testatur Maiol. de irregul. lib. 3. cap. 14. nu. 9.

Quo ad tertium requisitum, scilicet circa literas dimissorias, quæ in terminis præsentis Constitutionis sunt quoddam medium, per quod quis ab alieno episcopo promoueri possit, dicimus triplicem esse posse episcopum ordinarium, qui illa concedere valeat iux. tex. notab. in c. cum nullus, de tempor. ordin. in 6. originis, beneficij, & domicilij, & quo ad primum non sufficere originem paternam, de qua plura tradit Cæsar de Graf. decis. 15. sub tit. de probat. sed intelligi de propria, & sic vbi natus est ipse ordinandus. Doct. in d. c. cum nullus, qui ante factum consulunt ita tenendum, & post factum censent haberi pro excusatis tam ordinantem, quam ordinatum.

Circa secundum ratione beneficij intellige primo etiam si beneficium non esset tale, propter quod quis eximeretur a iurisdictione primi episcopi, vt quia beneficium nõ requirat residendum, ita scribentes in d. tex. & præter eos Henriquez sc. possum. lib. 10. de ordinis sacram. cap. 22. sub §. 1. in glo. & nos d. text. in hac parte sit con locum habere intelligimus, dummodo beneficium, quod possideret, sit sufficiens ferre ordines ratione beneficij. ad victum, iux. decretum Conc. Trid. sess. 21. de ref. c. 2. nam lex noua declarat veterem l. non est nouum ff. de legi. & quæ quantitas sufficiat ad honeste sustentandum, est arbitrium, vt dictum fuit supra in verbo beneficiorum resignatio in octaua causa.

Secundo intelligi etiam si beneficium esset in vna diocesi, sed esset subiectum alteri Episcopo, nisi esset subiectum etiam quo ad iura episcopalia, vt ex mente Imola ibi, sub nu. 5. aduertit Gemin. ita vt in hoc casu ad istum spectet dare hanc licentiam ad ordines, & non ad illum in cuius diocesi situm est beneficium. Tertio intellige nisi beneficium conferatur in fraudem. Franc. ibidem, sub num. 3. gl. in c. eos qui. in verbo figmento de tempo. ord. in 6.

Circa tertium ratione domicilij asserunt ijdem Doct. quod potest quis in momento absque temporis expectatione acquirere domicilium, quando scilicet transferret se ad habitandum in aliquo loco, expresse declarando se habere animum ibi perpetuo manendi, & domicilium contrahendi, sed Rota Rom. in decis. diuers.

decif. 150. num. 8. par. 2. dicit, non sufficere illam animi declarationem, quia requiritur etiam aliquis actus significatiuus domicilij, puta quod emerit domum, Socin. optime in cap. fin. num. 25. de foro compet. ad cuius rei plenam cognitionem, habendam, quando scilicet ex coniecturis probetur domicilium mutatum, & alibi constitutum, videndi sunt Abb. in capit. fin. de Paroch. Felin. in c. dilectus, el 2. de rescript. Petr. de Vbald. in tract. de canon. Episcop. & Paroch. cap. 7. Mascard. de probat. conclus. 534. Menoch. de arbitr. iudi. lib. 2. centur. 1. casu. 86. & aliqua tradit Afflict. dec. 384. & Henriquez. in suprad. cap. 22. §. 2. Sed quantum ad hunc effectum ordinandi admodum R. P. Maritus in publica lectione de sacramentis in titul. de ordine Neap. habita in templo Societatis I E S V tenuit, quod Episcopus possit ordinere aliquem ratione domicilij, quando in eum locum commigrauerit ibi habendo, vel transferendo maiorem partem bonorum animo ibi perpetuo manendi, qui animus iuramento declarari potest, in eo loco domum emerit, & aliquos annos habitauerit: si vero non habeat bona, requiritur habitatio per decennium cum animo perpetuo manendi. l. 2. C. de incolis lib. 10. Hoc tamen intellige, quando quis ratione domicilij habens alia requisita a iure vellet initiari prima tonsura, vel ordines minores suscipere, vel ad subdiaconatum promoueri, nam si esset primo ad Subdiaconatum ordinatus ab Episcopo originis ad tit. beneficii requirentis residentiam, ad tit. patrimonii pro necessitate, & vtilitate ecclesie, & alibi domicilium transferret, non posset ab Episcopo ratione domicilij contracti, vt sup. ordinari ad Diaconatum, & presbyteratum ad eundem tit. nisi audito primo Episcopo, in causa ob quam fuit ordinatus adhuc daret, quia tunc ad eundem remitti debet, vt inferuiat ecclesie, cui fuit ascriptus.

Veritur tamen dubium, an si quis promoueatur ad sacros ordines cum literis dimissoriis Vicarii generalis satisfactum sit huic constitutioni. Respondeo negative, & omittis citationibus quam plurimorum Doctorum, quos pro hac tuenda congerere possem, quod, inquam, ad officium Vicarii huiusmodi facultas non extendatur, tenet in specie Rebuff. in prax. benef. par. 1. tit. de forma Vicar. num. 47. Sbroz. de Vicar. Episc. lib. 2. q. 41. & late comprobatur Mandos. contraria diluendo in comment. in regul. Cancell. Apostol. tom. 2. regul. 24. q. 2. qua conclusio primo limitatur, quando Vicarius haberet speciale mandatum ab Episcopo, vt huiusmodi lite dimissoriales ad ordines etiam sacros concedere posset. glos. in d. capit. cum nullus §. inferiores. in ver. non extendat, & fatentur Præd. Doct. quibus adde quod tale mandatum præsumitur procedere quando Vicarius publice pro habente hanc auctoritatem reputaretur, veluti quia talem licentiam ad ordines recipiendos tribueret præsentem, & scientem Episcopo. Crescent. decif. 1. num. 4. sub tit. de offic. Vicar. imo cum per se iurantes huiusmodi licentias impetrare, non soleat deueniri ad illam inquisitionem, an Vicarius habeat ad id sufficiens mandatum vel ne, ista bona fides, vniuersalis credulitas, ac reputatio debet sufficere saltem ab excusando a penis huius constitutionis, & in alijs iuribus contentis. Ita Mandos. d. q. 6. num. 7. qui etiam inferius nu. 15. arbitratur quod ad hanc excusationem non sufficiat simplex credulitas, sed tunc demum, quando veniret iustificanda ex eo quod talis promotus vidisset innumeros antea similiter ordinari cum literis aliorum Vicariorum generalium, quibus eam facultatem habere hasque licentias concedere solitis, successisset præsentem Vicarius, qui ei hanc tribuit licentiam. Secundo limitatur quando Episcopus ageret in remotis, vt clare liquet ex d. c. cum nullus §. Episcopo. vbi glos. in ver. remotis, Crescent. d. de-

d. decis. 1. num. 5. licet Sbroz. vna cum Rebuff. tutius existimet, vt etiam in casu absentia Episcopi specialiter in literis Vicariatus hæc potestas exprimat, & intellige, vt in hoc casu valida, sint dimissoria Vicario concessa, etiam mortuo ipso Episcopo in remotis agente, si de eius morte non constabat Henriq. de c. 22. sub nu. 3. in glos. An vero hoc possit Vicarius capitularis Sede vacante tractatum fuit supra in verbo Capitulum Sede vac. q. 10. fol. 138.

Amplia hanc extrauag. vt nihilominus litera dimissoria requirantur in promouendo ad sacros ordines ab Episcopo alieno, etiam si esset persona cognita, & eius qualitates supponantur, cum non sit facienda differentia inter cognitum, & alios, ex eo quod hæc constitutio literas dimissorias requirat pro forma, quæ inducta videtur, cum non solū disponat super illo actu faciundo, sed ultra procedat, ibi. scilicet a suorum ordinum executione. Dec. conf. 455. nu. 7. & quando est data forma semper, & omnino est seruanda cap. cum dilecta de rescript. & ita concludit Mand. in d. reg. 24. q. 3. Secundo amplia, vt pœnæ huius constitutionis non tollantur per superuenientem ratihabitionem proprii prælati, quam partem ex pluribus ad cōtraria respondēdo firmat Mandosloc. cit. q. 4. & Rebuff. in prax. benef. par. 1. tit. de formula dimiss. liter. nu. 11. & 29. & veriorē arbitrat ut Ignat. Lopez. loco superius alleg. dicens, quod opinio contraria ansam præstaret Episcopis, vt hoc quaesito colore alienos ad ordines promouerent, & inde innumera bilia damna orientur, ideoque dicendum per hanc const. non procedere iura antiqua, item, & dicta glossarum, & Doctōrum de ratihabitione cōvalidante ordinationem. Neque per hoc inferimus ipsam ratificationem omnino superuacaneam esse operabitur enim aliqua, de quib. per Nauar. conf. 25. & 43. de tempor. ordin. in antiq. Maiol. de irreg. lib. 1. c. 20. nu. 1. & Paris. de resignat. benef. lib. 4. q. 2. num. 87.

Limita in eo, qui per triennium fuerit commoratus cum aliquo Episcopo, vt ab eo ordinibus insigniri possit absq; dimissoriis proprii Episcopi, dummodò ita sit, & sine fraude ei beneficium conferatur ex decreto Concilii Trid. sess. 23. de ref. cap. 6. quod primo intellige procedere, & locum obtinere in illis familiaribus qui cum Episcopo cōmorantur, id est presentes suis obsequiis assistunt, alioquin fecus, si absentes fuerint in regione remota, etiam si ipsius sumptibus viuant. Maiol. lib. 4. de irregul. c. 2. num. 5. Lopez ad Diaz. d. cap. 26. qui Doctores rationem afferunt, cum propter hanc absentiam minime possit Episcopus illius mores nosse, & triennium ad hoc esse præfixum Concilio. Secundo intellige vt ipsa collatio beneficii, super qua fundatur validitas collationis ordinis eodem tempore cōcurrere debeat, vt in d. cap. 9. Conc. Trid. & ratio quare Concilium requirat beneficii collationem, est, vt ordinatus ab Episcopo non suo ratione beneficii efficiatur de eius foro, sitque ei subditus. Rota Rom. in decis. diuers. 731. num. 15. vol. 1. que colligitur ex Gemin. & Franc. in cap. cum nullus, de temp. ordi. in 6. illamque prædicti Domini de Rota asserunt militare etiam in prima tonsura, & Sacram Congreg. Cardinalium Concilii Trid. interpretum censuisse d. decretum habere locum tam in minoribus, quam in maioribus ordinibus, & vtroque casu opus esse beneficii collatione, habetur in eadem decis. numero 3. & illud idem innuere videtur Nauar. in conf. 24. num. 1. de temp. ordi. in antiq. Et per eandem Congreg. diffinitum fuisse refert Paris. libro 4. de resignat. benef. quaest. 2. num. 92. non satisfecisse prædicto decreto eum, qui ordinauit, & post elapsos vndeccim menses contulit beneficium. Tertio intellige, vt quamuis Episcopus possit ordinare familiarem suum triennalem alias tibi non subditum, ne

queat tamen dispensare super interstitiis temporum, neque si esset illegitimus ad minores ordines illum habilitare, ut per plura in utroque negatiuam partem sustentando deducit Nauar. in consil. 27. & 28. de temp. ord. in antiq. Quarto, & de nique intellige non habere locum in familiaribus Episcoporum titularium, a quibus nec ad primam tonsuram promoueri possunt, etiam prætextu familiaritatis continua, & commensalitatæ suæ, absque proprii prælati expresso consensu, & literis dimissoriis de eod. Conc. Trid. sess. 14. de ref. cap. 2. & ratio esse potest cum isti titulares nõ habeant d. cæciliam, in qua ordinatus fiat domiciliarius Henrici, loc. in glos. citato.

*Pena
episcopi
ordinan-
tis non
subditæ
uide Sua-
rez de
censuris
fol. 501.
cel. 1.*

De pena Episcopi ordinantis eum, qui sibi subditus non est, sed alterius diocesis, non habita eius ordinarij licentia, habetur in c. 2. & fin. de temp. ord. in 6. & in Conc. Trid. sess. 22. de refic. 8. in quibus iuribus disponitur ut per annum sit suspensus ob ordinum collatione. Hinc oritur dubium, an ista suspensio extendatur ad omnes ordines, an vero restringatur tantum quo ad eos, quos sic male cõtulit, de quo uide Io. Monac. in d. c. 2. nu. 6. & Gemin. sub nu. 5. ubi Io. Andreas, nu. 2 inquit, Episcopum hac pena in duobus casibus non teneri. Primus est quando ipso probabiliter ignorante alienus clericus furtiue, vel ex simplicitate se in multitudine ordinandorum ingesserit. Secundus casus si deceptus esset in ista ignorantia facti, potuit enim esse, quod ordinatus detulerit literas furtim impetratas a Cancellario sui Episcopi, & ita residet, Ordinatus uero cum dimissoriis falli est suspensus, quia habetur ac si sine dimissoriis.

*Quinã
excusen-
tur a pe-
nis hu-
ius ex-
trau.*

Quibus sic specialiter examinatis amplia rursus extendendo totam huius extrausg. dispositionem, ut non solum comprehendat clericos seculares, sed etiam regulares, & monachos, super quo tanquam indubitato nõ in sisto, idque ex pluribus comprobati Mandos. in d. regn. 24. quaest. 2. Limita ut non sit irregularis, qui contra huius constitutionis dispositionem ordine sacro insignitus in eo ministraverit bona fide, sine dolo sibi licere putans, alioquin non facturus Nauar. in cap. accepta, opposit. 8. sub num. 34. de restit. spoliat. & hoc propter uerbum præsumperit in ea appositum, cum dispositio puniens aliquid præsumentem, non comprehendat eum, qui id bona fide, ignoranter, aut imprudens, seu in aduertens facit iux. doctrinam singularem Cardin. in clem. 1. q. 39. de priuileg. relata supra in verbo Alienatio sub nu. 9. ideoque si quis bona fide parentum testimonio credendo se legitimam aetatem habere, cum non habeat, ordinatus fuerit, non incurrit ullam penam, neque est cur scrupulis ob id angere debeat, inquit idem Nauar. cons. 50. de temp. ord. in antiq. qui tam in d. c. accepta, quam etiam in man. cap. 27. num. 156. Idem dicendum affirmat de eo, qui temerarie quidem ordinatus est, postea tamen bona fide, & candida simplicitate, per penitentiam purgato peccato illius mala susceptionis ordinem exercuerit, existimans id sibi licitum esse. Prædictam Nauarri mitigationem sequi uidetur Couar. in clem. si furiosus. par. 1. §. 1. nu. 4. in fine. de homicid. & Ignat. Lopez. d. cap. 26. Fuscus uero in tract. de uisitat. lib. 2. cap. 28. sub nu. 37. illam non ita simpliciter recipit, eo quod non deceat ignorare, quod communiter omnes sui ordinis sciunt, sed ut prodesse possit attenta qualitate personæ, ut facilius dispensetur, & sic ut liberetur a tanto, non a toto, & Toled. in sum. lib. 1. cap. 46. vers. Quarta habetur, illam intelligit, quando scilicet taliter ordinatus putabat sibi licuisse ex probabili ignorantia facti, secus si crassa facti ignorantia, aut iuris ignorantia fuit, ut tunc suspensionem incurrat, cum præsumete dicatur, & attestatur hoc sequi Tribunal Supremi Penitentiarj.

Notan-

Notandum, quod in ordinato ante legitimam aetatem dupliciter potest praedictis ignorantia contingere, & primo ignorando aetatem a iure praescriptam ad Sacros Ordines suscipiendos, & tunc (nisi esset inuincibilis) quia accedens ad ipsos ordines suscipiendos, illud ius tanquam vulgare, & commune scire tenetur, vix sine culpa illud ignorare potest, secundo modo accidere potest ignorando hoc ius speciale, extrauag. Pij. II. imponentis suspensionis poenam ipso iure, quo casu etiam illius poenae ignorantia non impedit, neque excusat, quominus illa incurritur: conferret tamen dum ignoraret se suspensum ipso facto ad excusandam irregularitatem, si in ordine sic suscepto ministraret, ita concludit Suarez de censuris disputat. 3. sect. 1. suspensione 5. Quo vero ad ignorantiam facti non erit inutile dubitare, An stante, quod Ordinarius presbyter ante legitimam aetatem propter bonam fidem a principio a suspensione ipso facto liberatus fuerit, sicuti ex Nauarro ibi posuimus, si postea adueniente mala fide, & sciens se non habere legitimam aetatem, antequam illam ingressus fuerit, celebrauerit, contrahat irregularitatem. Huic dubitationi negatiue respondetur per Roderic. tomo 3. q. regular. q. 23. art. 14. licet toties, quoties sacra fecerit, mortaliter peccasset, sed sibi in seipso contradicit, eum contrarium cum Medina sentiat in sum. par. 1. c. 165. sub nu. 3. & de aetate singulis Ordinibus ecclesiasticis requisita late agit Ioan. Gutier. lib. 1. Canon. quaest. c. 26.

Secundo limita ex comm. Doctoru sententia, hanc Constitutionem non habere locum in minoribus ordinibus, cum id ex eius praefatione, & verbis clare colligatur. Rebuff. in prax. benef. par. 2. tit. de cler. ad fact. ord. male promot. glos. 3. Mandos. in ead. reg. 24. quaest. 1. Lopez, & Tolet. locis citat, ita vt si quis contraueniendo dispositioni huius extrauag. ad minores tantum ordines initiatus fuerit minime suspensionis poenam incurrat, voluit etiam Nauar. in man. cap. 25. num. 70. & in pluribus aliis locis. Verum vigore decretorum Conc. Trid. sess. 6. de ref. c. 5. & sess. 14. c. 2. secus est in ordinato ad minores ordines absque licentia dimissorius propriis praelati, si quidem ipso iure est suspensus ab executione ordinum sic susceptorum, nec gaudet privilegio clericali praesertim in criminalibus ex decreto Concilii Trident. sessione. 7. capit. 10. de reformatione, ex quo sequitur, quod ille talis exercendo solenniter actum ordini minori deputatum, proprium, & peculiarem incurreret irregularitatem, in qua solus Papa dispensat. Nauar. in man. capitul. 25. sub num. 76. & capitul. 27. sub num. 163. ubi declarat illa dici deputata alicui ordini, quorum faciendorum specialis potestas traditur in ordinatione exemplificando vt ibi per eum, secus si exerceret non solenniter tanquam laicus, cum laici ex consuetudine interdum exerceant officium minorum ordinum. Idem Nauar. in d. capitul. 27. sub num. 42. & 44. idque ex D. Thoma, & D. Antonio. Tertio limita, vt in irregularitate contracta in casibus huius extrauag. possit Episcopus dispensare in foro conscientiae, si delictum est occultum vigore facultatis concessae a Concil. Trident. sess. 24. de ref. capitul. 6. & quando dicatur occultum iuxta terminos Concilii. Delatant Nauar. in man. capitul. 27. numero 255. Maiol. libr. 4. de irregular. capit. 51. num. 4. Henric. in sum. libr. 14. de irregular. capit. 20. §. 4. Tolet. in sum. lib. 1. cap. 89. quibus adde Farinac. in pract. crim. titul. de delict. & poen. quaest. 21. num. 7. quod intellige, & primo vt respectu eius, qui eam contraxit propter aetatis defectum, non possit nisi impleta aetate, siquidem receptissima est fere omnium sententia, accedente etiam Burgas. de irregular. par. 6. cap. 2. num. 30. non posse Episcopum etiam ante promotionem dispensare circa aetatem ordinandorum, nam

cum ipse aliter ordinans puniatur, in sua potestate esset illudere dicta pœna, si dispensare posset inquit Vitalin. in clem. fin. nu. 32. de atat. & qualit. Secundo intellige nisi ipse Episcopus scienter fuerit in causa peccati inducentis dispensationem, cum sic ordinauerit in eo participando arg. tex. notab. in cap. diuersis fallacijs de cler. coniug. Panor. in cap. pen. sub nu. 4. de temp. ord. Burgas. d. cap. 2. par. 6. nu. 27. & 32. ubi intelligit de factis ab alijs, & non a seipso. Tertio intellige ut in istis casibus in quibus Episcopus dispensat, & absoluit sibi subditos, non possit sibi ipsi dispensare, si forte in aliquam irregularitatem incidisset, sed licitum erit eligere confessarium inferiorem, qui secum ab ea dispense, & absoluat, nam talis confessor ab Episcopo electus in hoc casu habet vicem superioris scilicet Archiepiscopi Maiol. notab. lib. 2. de irregul. cap. 2. sub num. 12. Henriquez lib. 14. de irregul. c. 18. sub §. 3. & alij ab ipsis citati, idque ex sententia Sacre Congregat. ut attestatur Tolet. loco prox. alleg. quæ facultas Episcoporum ad eligendum confessorum nouissime explicatur per Francisc. Suarez. in 3. par. D. Thom. tom. 4. disput. 27. sect. 2. quæ adde ad dicta a me supra, in prima addit. ad ver. Archiepiscopi auctoritas, fol. 43.

Quarta limitatio assignanda, scilicet, quod per illa verba præd. extrauag videlicet (a suorum ordinum executione ipso iure suspensi sint,) fit nihilominus illa suspensio intelligenda de ordinibus sic male susceptis, & in quibus tantum delinquitur, ut ipsa pœna sit culpæ proportionata, & consequenter ut taliter ordinatus sit, impeditur, ne ulterius ascendat, non autem ne inferiori ordine utatur si illum legitime suscepit, & ita resolutione præfatus Doctor Suarez, censet de censur. disput. 31. sect. 1. suspens. 6.

Secunda Constitutio est Pii Quinti extendentis decretum Concilii Trident. sess. 21. de reg. c. 2. ad regulares non professos Romæ publicata die 12. Nouemb. 1568. tenoris seq.

Romanus Pontifex sacrorum Conciliorum auctor, & interpres, illa quæ in huiusmodi Concilio, a prudentibus patribus in Spiritu Sancto legitime congregatis salubriter sancita sunt, pro sui pastoralis officii debito dum æquitas, honestas, & decus suadet, sicuti declarare, & moderari, ita etiam alios casus extendere consuevit. Sane cum non deceat diuino ministerio ascriptos cum ordinis de decore mendicare aut fordidum aliquem quæstum exercere, Sacro Trid. Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps clericus secularis, quamuis alia moribus, scientia, & atate esset idoneus, ad sacros ordines promoueretur, nisi prius legitime constaret, eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficeret pacifice possidere, vel alias ordinari non posset, nisi iuxta decreti ab ipso Concilio de super editi formam, & tenorem cum autem nulla in huiusmodi decreto religiosorum clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (vtili moleste accipimus) ceterorum ordinum Religiosi, seu canonici vel clerici, intra claustra monasteriorum, seu domorum more Regularium in communi viuentes, qui nunquam seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti, ad sæculum redire libere, & licite possunt, Religionis prætextu absque titulo sufficientis beneficii nec iuxta dicti decreti tenorem ad sacros ordines se promoueri prætentunt, & a nonnullis Episcopis passim promoueantur, atque inde, plerumque illud inconueniens eueniat, ut sic promoti, & a claustro exeuntes, & per sæculum vacantes, vel mendicare, vel fordidum quæstum exercere, non sine ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio.

&

& quamplurimorum Christi fidelium scandalo cognatur. Nos igitur qui singulorum Dei ministrorum honorem, & dedecus (quantum in nobis est) sinceris exoptamus affectibus, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolica protestatis plenitudine, hac perpetuo valitura sanctione, decretum prædictum de Clericis secularibus loquens ad omnes, & singulos etiam cuiuscunque ordinis Clericos religiosos siue seculares more religiosorum viuentes in communi non professos hactenac serue extendimus, & ampliamus, ac religiosis, & alijs prædictis non professis, vt ad sacros ordines promoueri, nec non omnibus, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habentibus, vt ordines ipsos huiusmodi Religiosis personis impendere, nisi obseruata forma dicti decreti, nos virtute Sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ pœna interdiciamus, & prohibemus, ac cõtrafacientes per annum a præstatione taliũ Ordinum ipso iure suspendimus. Statuentes, & decernentes promotiones quarumlibet religiosarũ personarum prædictarum ad ordines huiusmodi contra ipsius decreti Concilij Trid. formam, etiam cuiusvis licentiæ illis ab Apostolica Sede, vel illarum superioribus cuiuscunque dignitatis, status gradus, & præminentia existant, etiam si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeat concessæ, prætextu factas, executione prædictorum ordinum omnino carere, nullasque profusus, & irritas existere, sicque promotæ personas in altaris ministerio ministrare non posse. Quinimo ministrantes, priuilegijs exemptionibus, immunitatibus, & alijs gratis clericis concessis omnino priuari, & irregularitatis, aliasque in dicto decreto contentas pœnas eo ipso incurrere, a quibus nisi a Romano Pontifice, vel in mortis articulo minime absolui possint. Non obstantibus, &c.

Quia hæc constitutio loquitur tantum de regularibus non professis, discrimin est inter Doctores an clericus secularis ordinatus in sacris absque titulo sit ipso iure suspensus, hanc quaestionem difficilem, & aliquando controuersam fuisse in sacro Pœnitentiariæ prætorio testatur. Nau. in cons. 1. qua. 16. de constit. & negatiuam sententiam tenent Tolet. in sum. lib. 1. cap. 48. vers. Decima octaua habetur, & latius Henriquez in sum. lib. 13. de excom. cap. Paris. lib. 2. de resignat. benef. quaestio. 6. num. 18. referendo Sacræ Congregationis declarationem. Cuius opinioni inter alios contradicentes sunt Nauar. in præd. quaestio. 16. Maiol. lib. 4. de irregul. capitul. 17. in princ. quem sequi videtur Lopez ad Diaz. præd. crim. cap. 48. nu. 1. ideo has opiniones conciliando iuxta com. præceptoris sententiam P. Marij de Andria distinguo tres casus. Quorum primus est, quando quis titulo carens proprio Episcopo exposuit se nullum habere titulum, & Episcopus sciens vel scire debens absolute illum absque titulo ad sacros ordines promouit, tunc ordinatus non incurrit suspensionem, & habet actionem contra Episcopum vel successorem, vt eum suo sumptu alere cogatur, vel prouidere de beneficio. cap. accepimus, de ætat. & qualit. cap. Episcopus, & c. cum secundum Apostolum de præb. c. si Episcopus, eod. tit. in 6. Quod autem diximus ad dicta alimenta præstanda teneri etiam successorem, intellige nisi Episcopus, qui ordinauit, uiuat, vt promotus ad pinguiorem ecclesiam, quia tunc ipse potius quam successor tenebitur. Henric. in sum. lib. 10. de ordinis sacram. cap. 17. sub. §. 4. qui ibidem in glos. extendit hanc obligationem prouidendi de alimentis etiam ad capitulum Sede vacante, si non restitit tali ordinationi pauperis, ex quo sequitur, quod si habet unde de suo viuere possit, vel patrem haberet diuitum, ei non debent.

debentur alimenta, d. c. Episcopus, vbi Decius, de præb. Paris. loc. cit. nu. 23. & infra. Quid si quis ordinari se fecit ad verum titulum sibi donatum, sed ipse tantumdem creditoribus debeat, an sit suspensus, adde Navar. in conf. 13. temp. ord. in antiq. & conf. 18. in nouis.

Secundus casus est quando quis habens titulum, sed non sufficientem ad honestam sui sustentationem iux. Conc. Trid. dispositionem, sincere veritatem suo Episcopo narrauit, quia patrimonium, vel beneficium erat tenue, quo non obstante Episcopo sciens vel scite debens eum ordinauerit, & tunc etiam ipse ordinatus non incurrit suspensionem, & agere potest contra Episcopum ad supplementum. glos. in capit. tuis. de præb. Franc. in d. cap. si Episcopus, sub nu. 3. quo supplemento non habito non debet ascendere seu promoueri ad Diaconatum, & Presbyteratum, & in his duobus casibus procedat opinio negatiua. In quo notanda sunt duo, Primum, quod hæc inuestigatio, seu discussio tituli diligenter est facienda an sit sufficiens, vel ne, vt satisfiat decreto Conc. Trid. cum non possit dari certa regula seu taxa, erit hoc arbitrio proprii Episcopi, cõsiderata qualitate seu dignitate personæ, loci, & tēporis. Alter uero est, quod non sit iudicandus suspensus clericus ille, qui dixerit se habere sufficiens patrimonium, cum non haberet, qm̄ ad sufficientiam deficeret parū, siue quantitas, quæ non esset notabilis arbitrio boni viri ex Navar. in conf. 18. de temp. ordin. in antiq. & conf. 12. in nouis.

Tertius casus est, quando ordinatus fuit in culpa exponendo patrimonium siue in totum, siue in partem falsum, & sic per fraudem, & mēdacia deceperit Episcopum affirmando se habere beneficium, vel titulum patrimoniale sufficientem, aliqua demōstrando, per quæ ordinator probabiliter ei credidit, & credere debuit, vt tunc non solum incurrat suspensionem a iure impositam in cap. nēmīnem, & cap. sanctorum. dist. 70. sed neque ordinator eum alere teneatur ex rationibus per Navar. adductis in conf. 14. & conf. 47. de temp. ord. in antiq. & conf. 46. in nouis, quem in vtroque sequitur Paris. in d. lib. 2. quæstio. 6. licet Tolet. in hoc ultimo dissentiat, & in hoc casu procedat opinio affirmatiua, quæ etiam comprobatur ex verbis Concilii Triden. in princ. d. c. 2. sess. 21. ibi (qui variis artibus, ac fallacijs cõfingunt se beneficium ecclesiasticum, aut etiam idoneas facultates obtinere.) Vnde sequitur, quod si tali suspensione durante in ordine suscepto ministrauerit, incurrit irregularitatem a solo Papa delebilem. cap. 1. de sent. excom. eod. lib. declarando vt per Navar. in man. c. 27. nu. 244. & seq. poterit vero in ea Episcopus dispensare si delictum est occultum vt supra tractatum fuit, cum hodie nõ obstat Constitutio Sixti V. stante eius moderatione habita per S. D. N. D. Clementem Papam VIII. de qua infra.

*Retro-
cessio ti-
tuli an
faciatur
dimatū
suspensio,
&
simonia
cum,*

Quotidianus casus est de quo quaeritur, de eo inquam, qui post ordinationē ad subdiaconatum ad titulum patrimonii sibi donati, illud renunciauerit, & retrocesserit in fauorem parentum vel alterius, fecitque postea se ordinari ad superiores ordines, an incurrat aliquam censuram, & irregularitatem. Respondeo quod non, cuius potissima ratio est, quia præfata renunctio seu remissio est valida, & prorsus nulla per decretum Concilii Trid. d. sess. 21. de ref. c. 2. prohibētis in fauorem ordinati titulum huiusmodi sine licentia episcopi nullatenus remitti, & extingui posse, & verbum nullatenus inducit actus nullitatem ipso iure, & sic habetur ac si d. renunctio facta non fuisset, cum non præstet impedimentū, quod iure non sortitur effectum ex regula non præstat. de regul. iur. in 6. & ita concludit Navar. in conf. 16. & conf. 42. de temp. ordin. in antiq. & conf. 17. in nouis, & Tolet. loco superius cit.

Quod

Quod intellige, nisi ante ordinationem ad subdiaconatum processisset, seu intervenisset pactum, siue conventio occulte facta de non petendo, vel restituendo, postquam ordinatus fuerit, id quod sibi pro titulo donatum fuerat, quia a paritate rationis incidere in pœnam suspensionis ab ordine, contentam in c. per tuas. el. 3. & c. pea. de simon. iuxta sententiam Nauarri in Man. cap. 27. num. 158. & post eum sentit etiam Lopez. Diaz. in pract. crim. can. cap. 18. num. 12. quam valde probabilem sibi videri inquit Sayr. lib. 4. thes. cas. conf. cap. 15. nu. 23. eamque & alii sequuntur, nam quando donatio, seu assignatio patrimonii non simpliciter, sed ad finem suscipiendi ordines illo titulo fit, tunc donator habet vicem presentatoris ad ordines. Suarez de censur. disput. 31. sect. 1. suspens. 7. sub num. 35. quæ opinio quamuis sit sustentabilis, pluresque ut præfertur, in eam conveniant, attamen re altius perpenſa præfens casus sub dispositione prædictorum iurium non videtur comprehendi posse, quia, cum casus sit dissimilis, pœnæ extensio de vno ad alium fieri non debet, etiam si eadem ratio id suadeat, ut cōsiderat, & tenet Navar. sibi contrarius in conf. 42. nu. 3. de tempor. ordin. in antiq. & 17. in nou. & quod ad casum specialem inibi duntaxat expressum, scilicet in pacifcente cum ordinante, vel presentate restrictio fieri debeat, complures Theologos, & V. I. peritos consultos approbasse fatetur Henric. in sum. lib. 10. de Ordinis sacram. cap. 17. §. 3. in glos. lit. O, & non induci suspensionem in pacifcente cum aliis, decreuisse, seu declarasse signaturam Penitentiarie, itaque feruari testatur Tolet. in sum. lib. 1. cap. 48. vers. Quinta habetur in fine, & hanc posteriorem sententiam firmavit admodum Reuer. P. Marius Andria, qui Doctor etiam pro constanti asseueravit, (eisdem retentis) præd. promissionem, seu renunciationem etiam iurata, ante ordinationem factam, in invalidam esse, & firmitatem non obtinere, tum per Concilii Trident. decretum, prout ex dictis per Navar. in eodem Consuecitur, & ex Tolet. ubi supra, tum quia repugnat, seu præiudicat bono publico, & doceri Ecclesie, quod versatur in hoc ordinandorum titulo ex Felino & aliis in d. c. pen. ideoque remitti nequit ad tex. in c. si diligenti, de foro compet. quicquid per ambages verborum in hoc sentiat Suarez ubi supra num. 37. & proinde taliter Ordinato sequuta ordinationis est acquiritum ius ad res sibi donatas, qui etiam, stante præd. renunciatione in invaliditate euitabit suspensionem comminatam in can. neminem, & c. Sanctorum 70. dist. quia videtur eum titulo ordinari cum illo non careat, & non sine titulo, ut asserit Lopez. Cui conclusioni, illam subtiliter more suo sustinendo, subscribit se Dominus Io. Hieronymus Campanilis in suo Diuersorio iuris Canonici rubr. de non ordinand. absque titulo, cap. pen. gtauter tamen peccat, & non debet impunitus remanere, quam tamen incurreret Clericus, cui non ad effectum ut promoveatur ad Ordines sed simpliciter facta esset donatio, illamque ante ordinationem retrocessisset, & postmodum eius prætextu ad illius titulum (nulla retrocessionis mentione facta) ad Subdiaconatum promotus esset: Vel & secundo quando a Patre, seu fratribus ei uti Clerico facta esset alicuius possessionis donatio fidele, & in publicam fraudem, veluti ad euitandam solutionem gabellarum, seu collectarum, utique ipse Clericus nudum tantum nomen retineat, qua donatione absque donatoris consensu postea usus fuisset pro titulo ad effectum suscipiendi ordines, nam cum in primo casu valida sit retrocessio, & in secundo palam est, eum sub ficto titulo promotum esse, utique ex vi præd. antiquorum canonum suspensus remaneret iuxta tradita per nos supra vers. Tertius est casus, quibus conueniunt, & ad stipulantur scripta nouissime per Suarez loco iudicato quæ quando per.

do per nos typis mandata fuerunt, nondum quintum eius volumen prodierat, a qua suspensione, quia id supponitur secreta commissum poterit propterea Episcopus dispensare. Ad euitandas fraudes Neapoli obseruatur, quod quando contingeret donationem, seu assignationem patrimonio ab aliis fieri, producatu publicum instrumentum ab vtraque parte iuramento vallatum, præd. assignationem esse realem, & omni dolo, & fictione carere, & quod neque præteritum confectus fuerit, neque in futurum conficietur actus, seu contractus aliquis in præiudicium d. assignationis cum annullatione &c. Præcipitur etiam sub excommunicationis pena donatori, vt non præsumat talē assignationē efficere super cen. sib. seu reditib. alteri forsan obligatis, quorum ipse non esset verus, & legitimus Dominus prout in edicto Sacrae Ordinationis continetur. Ex quibus inferitur secundum præfatum Suarez ibid. num. 36. & nos libenter amplectimur. (quamuis Henriq. in sum. lib. 14. de excommun. cap. 37. sub 2. §. contrarium annuere videatur,) quod si Clericus cum literis dimissorijs cum ficto titulo a proprio Episcopo impetratis se promoueri faceret, duplicem incurret suspensionem, vnā quia si ne vero titulo ordinatus, & alterā, quia cū dimissorijs subreptitijs, & super ementio titulo fundatis, & sic inualidis, cum paria sint nō habere literas dimissorias, & habere subreptitias, & ratio subreptionis est, quia si Episcopo de talis tituli conditione plena notificatio facta fuisset, ipse minime talem concessisset facultatem, ideoque ad absolutionem obtineendam vtraque suspensio erit aperienda, & explicanda.

Suspensionis penam extendimus etiam ad Clericum, qui dispensatione a Summo Pontifice obtenta, Sede vacante, vel suo Episcopo absente, vt ab alio Antistite ordinari possit, promoueretur ad ordines absque literis testimonialibus sui Ordinarij, quia talis licentia, siue dispensatio intelligitur cum ista subordinatione approbationis sui Ordinarij, ad quod optime facit Concilium Trident. Sess. 23. de ref. cap. 8. vers. Quod si quis ab alio &c. & alias sine eius diceretur furtiue promotus, ex gl. in cap. 1. vers. furtiue. de eo qui furt. ord. suscepit, talesque suspensos existimauit P. Marius Andria, & quod dictas literas testimoniales non prohibeatur Capitulum Sede vac. etiam infra annum dare. Nauar. in cons. 19. de tempo. ordi. in antiquis.

An vero factis iniuriato absque vero, & sic cum ficto titulo, & a suspensione absoluto sit præclusa via, vt non possit ad Superiores Ordines absque noui tituli existentia ascendere. Respondeo, quod Henriq. loco præcit. inquit, quod Episcopus potest cum tali occulte dispensare, ne homo iam matrimonio inhabilis vtiliter uiuat, verum Suarez in eodem etiam loco num. 39. firmat, nec talem posse sine vero titulo nouo ad altiore ordinem promoueri, alias in eandem suspensionem ea ratione, quia simpliciter iura prohibent sine vero titulo suscipere quilibet ordinem sacrum, & non Subdiaconatum tantum, præsertim ex Concilio Trident. quod distributive, & in plurali loquitur, Ne quis Clericus secularis ad Sacros Ordines promoueat &c. Et accipi a quodam grauissimo Doctore ita fuisse obseruatum etiam in eo, qui absque dolo, & fallacijs ad titulum aliquem ordinatus fuit, quem postea a creditoribus euinci contigit; nulla eius culpa considerata. At quid si quis Sacerdos effectus, appareat illum veri tituli existentiam non habere, sed sub ficto, & supposito titulo promotum, an Episcopus possit cum eo dispensare, ipsumque ad Sacerdotalis Ordinis executionem habitare, & videtur dicendum, quod sic praua absolutione a dispensatione si fuerit occultum vigore Concilii Trident. Sess. 24. de ref. c. 6.

Erit

Erigitur huius occasione perferendum, An in casibus propositis in prædictis textibus. §. cap. per tuas el. 3. & c. pen. de simon. in quibus suspensionis pœna infligitur, propter pactum illud simoniæ labes consideretur. Et quidem pro ratione dubitandi prima fronte videtur affirmatiue respondendum, tum quia DD. textus sunt si tuati, & collocati sub. rubr. de simonia, tum quia adeptum videtur ius spirituale, scilicet Ordo, dato aliquo temporali, stante remissione non petendæ portiois, sed fructuum ipsi Ordinando debendorum vigore obligationis sibi oriendæ sequuta Ordinatione, ergo pactum illud redolet simoniam, cum remittere in hac materia idem sit quod dare. c. veniens. el. 1. de testib. & facit tex. in l. quin etiam in prin. ff. de calumniat. & tradunt Panorm. Zabarel. & Felin. in d. cap. per tuas, ac dare & remittere æquantur non solum ubi remittitur ius acquisitum, & de præsentanti competens, sed etiam quærendum ex Host. & Henr. Boic. in eodem capite.

At facilius est responsio confirmando obiecta, sed illa restringendo, videlicet ut in memoratis casibus videatur intercessisse simonia, non quidem stricte, & proprie, sed large, & improprie ut concludunt Anani. & Butr. in d. c. pen. nam re vera nihil lucris, seu commodi pecuniarij ob talem remissionem accedit Ordinatori, & Præsentatori, cum prius ad nihil ordinato tenebantur. Quod enim vere, & stricte loquendo non sit inibi simonia commissa, arguit cõmuniter a leuitate pœnæ ibi expressæ, cum Ordinatus ibi suspensus pronuncietur ab Ordine tantum sic suscepto, Ordinator vero a Coliatione ordinum per triennium, ac præsentator ac executione ordinum per idem tempus, sed si vera ibi in Ordine simonia patrata esset, Ordinator esset perpetuo suspensus ab Ordinum collatione, & Ordinatus esset suspensus nedum ab ordine simoniace suscepto, sed ab omnib. alijs Ordinibus iuxta pœnas aduersus simoniacos in Ordine a iurè statutas ex communi Doctorum sententia, quam refert, & defendit Vgo. in tract. de simonia tabula 4. c. 4. num. 3.

Vnde resolutiue dicendum. quod neque in illis casibus subintrent pœna comminata contra simoniacos in Ordine per extranag. Cum detestabile. sub tit. de simon. inter communes, & ratio est, quia ibi non dicitur committi simonia directe in Ordine, sed in consequutione ad ipsum Ordinem, cum rei veritate inspecta Ordinator volebat ordinare, & Ordinatus ordinari nullo dato. Inno. Ioan. Andr. Panor. & Zabarel. in d. c. pen. loco prox. cit. Nauar. in specie in consil. 67. vers. Tertio, quod qui ordinat, & c. de simon. in nouis. Suppetit, & alia ratio relata a Doctore Ioanne Hieronymo Campanili loco superius indicato, cum enim Papa certam inibi infligat pœnam, qua plectendi sunt, quamque merentur Ordinans, seu præsentans, & Ordinatus, implicite negat ipsos alijs pœnis afficiendos ex vulg. iuris regula, quod qui vnum includit, alterum excludit, & excipit, ergo affirmandum præf. extranag. non complecti illos casus.

Sed res dubia est, An in casu præd. c. per tuas, propter interpositam fidem, ab Ordinato de non petenda portione a Rectore illius Ecclesiæ, ad quam fuit aggregatus, ut sub illius titulo ordinari possit, inducta sit saltem simonia cõfidentialis, seu beneficiæ confidentialis, ut locum habeant pœnæ, & censura extranag. Pij V. relata in verbo simonia. Respondeo, quod quãuis Paris. in trac. de confid. benef. prohib. q. 1. nu. 93. & infra, ex plurib. per eum congestis affirmatiuâ partem firmare conetur, contrarium tamen suaderi videtur ea ratione, quia pactum retrocedendi beneficium, vel eius fructus ipsemer resignanti non arguit confidentialiam, sed simoniam, & vendicaret sibi locum extranag. Pauli II. & non

Pii

Pij V. secus vero quando cum resignante beneficium conuentum fuerit, vt fructus dentur alicui cognato, vel amico ipsius cedentis, & sic tertiae personae, & non eidem cedenti, quia tunc iudicatur confidentia iuxta praed. Pij V. extrauag. ita Nauar. in conf. 76. nu. 6. de simo. in nou. ac tenuit P. Marius Andria, & ad casum d. c. per tuas. neutrum applicari potest, quia in illo textu per praesentatorem intelligitur Rector alicuius Ecclesiae collegiatae, vbi adest massa communis, quae diuiditur inter inservientes, qui totum Collegium representando, Clericum Episcopo praesentauit, asserendo illum esse ascriptum seruitio d. Ecclesiae collegiatae, vt ad illius titulum ordinetur Subdiaconus, facto prius ab eo pacto de non petendo portionem in d. Ecclesia.

Subsequenter (vt errandi materia subtrahatur) se offert indagandum, nec passim a Doctoribus tactum, videlicet. Ia terminis d. capit. pen. de simon. per Praesentatorem quis intelligatur. Respondeo, quod debet intelligi altero de duobus modis. Et primo, quod praesentator ad Ordines de iure communi est Archidiaconus, Episcopi oculus appellatur, vel alia persona in simili dignitate constituta, cuius officium est ordinandos examinare, & inquirere an habeant titulum sufficientem, & postea illos praesentare Episcopo Ordinatore ad text. in cap. vi. nostrum, & cap. Ad haec. vbi gloss. de off. Archid. & ita exponit Hostien. quem etiam refert Alex. de Neuo in vltima apostilla ad Abbatem in d. cap. pen. Secundo modo potest sumi huiusmodi praesentator pro Episcopo Ordinario faciente literas dimissorias suo subdito, vt promoueri possit ab alio Antistite, per quas illum approbatum, & examinatum, (ex mandato Concilij Trident. sess. 23. de refor. cap. 3. dimittere debens,) praesentare videtur; vel si hanc licentiam dare certis personis iux. text. in cap. si Episcopus, de praeb. libr. 6. ex interpretatione P. Marij de Andria in publica lectura de simonia, & sic excipitur ex dispositione illius tex. laicus praesentans ad aliquem titulum beneficii, vt ibidem Card. Zabarel. annuit in finalibus verbis quia poena suspensionis ab Ordinum executione ibi lata non cadit in laicum.

Existenzia tituli debet consistere in quolibet ordine sacro. Nota contra examinatores.

Praedicta intellige non habere locum in initiato prima tonsura, vel ordinato ad ordines minores, in quibus non requiritur titulus gloss. in c. 2. de praeb.

Obligationem episcopi ad prouidendum de alimentis, seu beneficio ordinato sine titulo, sicuti in primo, & secundo casu dictum est, extendi etiam si ordinauerit aliquem, qui prius erat in sacris constitutus ex tex. in d. cap. Episcopus, vbi Decius in 1. notab. de praeben. Secundo intellige nisi episcopus tituli inuestigationem, seu scrutinium, Archidiacono, vel examinatore commiserit, quia si in hoc negligenter se gesserint, vel ad eorum falsam relationem aliquis sine vero titulo fuerit ordinatus, tunc actio petendi alimenta dabitur contra ipsos, & in subsidium contra episcopum gloss. notab. in cap. adhuc. in ver. examinentur, de off. Archid. & in d. cap. cum secundum Apostolum. in ver. successores. Syluest. in verbo Archidiaconus q. 3. Henric. in sum. lib. 10. de ordinis sacram. c. 17. sub §. 4. Tertio intellige, quod episcopus cui ex causa committitur ordinatio certae personae iam approbatae, & examinatae a proprio episcopo (prout ita ex decreto Concil. Trident. sess. 23. de refor. cap. 3. dimitti debet) ipse non tenetur inuestigare titulum tex. in c. si episcopus, de praeb. in 6. Maiol. lib. 4. de irregul. c. 13. sub numer. 8. neque examinare personam, si vero sciret eum indignum peccaret ordinando Innoc. & Panor. in d. cap. cum secundum Apostolum. Vnde timori episcopi pro securitate examinant tales sic dimissos, & bene faciunt, & ita seruatur Neapoli.

Secun-

Secundo extende ad Capitulum sede vac. seu eius Vicarium, vt teneatur subdito sine titulo cum eius licentia, & dimissorijs ordinato alimenta subministrare per ea, quæ diximus erga initium a fortiori, ideo cauti sint canonici, vt in commissione Vicario facienda apponant clausuram, quod nequeat licentiam ad ordines concedere absque expresso consensu totius Capituli ad id consulto congregati, cum agatur de eorum præiudicio, & interesse; Nec enim defunt Doct. qui allerunt Vicarium, seu Officiale generale Capituli sede vac. non posse literas commendatitias ad ordines dare, nisi ei specialiter concederentur, sicuti post Pauin, in tract. de off. & pot. Cap. sede vac. par. 2. q. 10. sub num. 17. & Mandos. in commen. ad reg. 24. Canc. q. 6. sub num. 10. ad notauit etiam Io. Gutier. lib. 2. can. q. c. 17. sub num. 20. Insuper in hac materia ordinationis aduertendum est, quod beneficium obtinens tenue, & adiuncto patrimonio si vtrumque simul esset sufficiens ad victum potest ordinari ab episcopo propriæ patriæ ad dictum titulum seruatis de iure seruandis: quod si beneficium tenue esset extra propriam patriam, & ibi adiuncto patrimonio vellet ordinari ab episcopo illius beneficii absque dimissorijs episcopi propriæ patriæ, hoc non consulerem ob suspicionem fraudis declinandam iurisdictionem episcopi propriæ patriæ, Docin d. c. nullus, & glo. in c. eos, in verbo figmento, de temp. ordi. in 6. quæ fraus detegeretur beneficium fuisset de proximo collatum, præsumeretur etiam si reuenteretur ad habitandum in propria patriâ, sic ordinatus cum dimissorijs dicti episcopi ordinatoris de proximo post ordinationem.

Accepi a quibusdam sciscitari, An loco beneficii ordinari quis possit ad titulum seruitij in aliqua Ecclesia, cui ascribitur, & deseruire tenetur in ordine suscepto, iuxta decretum sacros. Conc. Trid. sess. 23. de refor. cap. 16. & ex cuius communis massæ fructibus participat. Et respondendum videtur, quod sic, quia titulus de iure cum si bi reddit eum, qui ordinatur. Maiol. lib. 4. de irreg. c. 16. sub num. 2. & taliter ascriptus certæ Ecclesiæ a nullo Episcopo recipiendus est, ex declaratione Sacræ Congregationis, teste Parisio lib. 2. de resign. benef. q. 6. nu. 34. Ad cuius maiorem comprobationem adducitur Breue quoddam fel. rec. Sixti V. quod impressum reperitur in Synodo Veneta, celebrata ab Illustr. & Reueren. D. Laurentio Priolo Venetiæ Patriarcha anno 1592. tenoris sequen.

Venerabili fratri Patriarchæ Venetiæ, Sixtus Papa V.

Venerabilis frater salutem, & Apostolicam benedictionem, Romanum Pontificem, quam Dominus Ecclesiæ suæ sanctæ præesse, & prodesse voluit, assidue inuigilare decet, vt in ecclesijs magnarum precipue Ciuitatum, non desint qui ministerio Diuino ascripti ad Dei gloriam, & hominum religionem augendam designentur. Relatum si quidem nobis nuper fuit, in ista Ciuitate Venetiæ nobilium, & populi frequentia celeberrima, per pauca esse beneficia, sub quorum titulo multi pauperes Clerici patrimoniij sufficiens titulo carentes iuxta Constitutionem nostram possint promoueri. Nos igitur singularum Ecclesiarum particulariter id exponentium necessitatibus, vtilitatibusque prouidere desiderantes, fraternitati tuæ, vt omnes & singulos dictæ Ciuitatis Clericos, qui vita, moribus atate, natalium legitimitate, & alijs qualitatibus a iure requisitis, per te idonei reperti fuerint, etiam si titulo beneficii Ecclesiastici, vel pensionis annuæ non sint prouisi, aut patrimonialia, aliaque bona non possideant, dummodo alicui Ecclesiæ dictæ Ciuitatis de consensu eiusdem Ecclesiæ Rectoris fuerint ascripti pro
cele-

Sixt. V.

bratione Missarum, & diuinorum officiorum, ex quarum seruitio, & elemosynis a pijs Christi fidelibus elargiendis aliquid ad sustentationem victus capere possint, & ab eadem Ecclesia, cui ascripti fuerunt, nullo vnquam tempore amoueri, vel ipsi ab ea recedere possint, & debeant, nisi illis de competenti beneficio, aut pensione super fructibus ecclesiasticis assignanda prouisum fuerit, uel ita eorum exigentibus demeritis, ab ipsa Ecclesia amouendi veniant; ad quatuor minores, nec non sacros etiã Presbyteratus Ordines debitis temporibus, seruatisq; Concilij Trid. decretis promouere libere, & licite valeas, licentiam Apostolica auctoritate tenore presentium concedimus, & facultatem predictam, ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 30. Decembris 1590. Pontificatus nostri anno quinto.

M. Vestrius Barbianus.

Quæritur, An Superiores Regularium possint quemadmodum Episcopi, vt in sess. 23. c. 11. & 13. dispensare super temporam interstitiis cum subditis suis? Congregatio Concilij censuit Superiores Regulares non posse dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum: sed id pertinere ad Episcopum ordinantem, qui tamen quo ad causam dispensationis iudicium suum formare debet ex attestatione Superiorum Regularium,

P. Aemilius Cardinalis Sancti Marcelli.

Tertia, & quarta constitutio est Sixti V. in sexta in Constitutione Sanctissimi D. N. D. Clementis VIII. Moderatoria Bullæ fel. rec. Sixti Papæ V. contra clericos male promotos, ac in episcopos in ordinum collatione peccantes.

Clemens Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Romanum Pontificem decet ea, quæ ob iustas causas interdum statuta sunt, cum ipsa rerum experientia suadet, moderari, & immutare, prout in Domino talubriter conspicit expedire. Alias sane emanarunt literæ fel. rec. Sixti Papæ V. prædecessoris nostri contra Clericos male promotos, ac in Episcopos in ordinum collatione peccantes, tenoris infra scripti, videlicet, SIXTUS Episcopus Seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam, Sanctum, & salutare Sacri ordinis Sacramentum ab ipso Domino, & Salvatore nostro Iesu Christo institutum, beatissq; Apostolis, & eorum legitimis successoribus, singulari diuinæ bonitatis munere traditum, ita ad Dei omnipotentis gloriam salutemque animarum sancte, ac religiose administrari decet, vt quæ vel ex typo, & figura veteris legis, vel alias ex multa Sanctorum Patrum prouidentia circa ordinandorum natales ætatem, vitæ, ac morum probitatem, sanctitatem, scientiam, & alias qualitates in sacris ordinationibus requisitas per Sacros Canones, vel Apostolicas Constitutiones, aut generalium Conciliorum decreta salubriter statuta fuerunt, ea inuiolate obseruentur. Nam si in veteri testamento tam multa de integritate, & munditia sacerdotum, & ministro

rum Altaris, deque eorum præstantia, & dignitate legimus de quibus dixit Dominus per Malachiam Prophetam, Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum efficitur multo maior ratio, & diligentia adhibenda erit in promovendis tam inferiorum graduum Clericis, quam etiam presbyteris, qui ad consummationem Sanctorum in opus ministerii, in ædificationem Corporis Christi constituuntur; prout de his ipsi, & divino verbo, & Beatorum Apostolorum præceptis, ac simul Sanctorum Patrum statutis sæpissime traditum est. Quare nos pro ea, quæ nobis a Domino iniuncta est cunctarum Ecclesiarum cura, & sollicitudine, ipsos Pastores, & præfules Ecclesiarum, quorum proprium munus est personas idoneas Clericali militia assignare, & ad minores, maioresque ordines rite promovere, auctoritate nostra duximus admonēdos, ut in exequendo hac in parte suo Pastoralis officio attentius posthac intigilent, canonicas sanctiones, ut par est, obseruent, ac ut nemini detur offensionis occasio, neque eorum ministerium vituperetur, studeant vitare ea omnia scandala, & absurda, quæ ex vitiosa, & minus canonica Clericorum ordinatione ceruimus cum magno animi nostri dolore frequentius exoriri.

Cum enim multi, etiam interdum inhabiles, & indigni, non vocati sancta Dei vocatione, sed potius Satanae dolis decepti, prætextu deuotionis, & pietatis rem quidem sacram, & diuinum munus, intempestiue tamen, & inordinate, affectantes, seu temporale aliquod commodum, aut lucrum sibi proponentes, vel nimia simplicitate, & imperitia, malitiaue, aut fraude ad suscipiendum Clericalem characterem, aliosque ordines, ante ætatem legitimam, vel a non suo episcopo, aut non prauo debito examine, & approbatione, siue alias minus rite, vel etiam temere se ingerant: Debent sane Episcopi paterna charitate, & prudentia eorum saluti, qui sæpe nesciunt quid petant, melius etiam quam ipsimet postulant, & salubrius consulere, nec tam quid flagitent quam quid expediat considerare, summa vero diligentia providere, tum in alienis diæcesibus subditis ordinandis, ne quem quam promoueant sine eorum Ordinarij literis dimissoris tum in recognoscendis ipsis literis, ne falso, aut ab aliquo, qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confectæ sint, tum denique in examinandis natalibus, ætate, vita, moribus, scientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in suæ vel alienæ diæcesis personis ad Clericalem honorem, & ecclesiasticos ordines promovendis desideretur eorum, quæ ex præscripto sacrorum Canonum requirunt.

Ut igitur Præfules Ecclesiarum intelligant, si in re tam graui, & tanti momenti culpa, aut negligentia peccauerint, se non modo in tremendo Dei iudicio, verum in hoc quoque sæculo Rom. Pontifici suæ villicationis rationem fore reddituros; Præsentis Cõstitutione perpetuo statuimus, & ordinamus, ut si in posterum Antistes aliquis Episcopali, Archiepiscopali, Præmuntial, vel et Patriarchali dignitate præfulgens, aut Abbas ad primam tonsuram minoresque ordines suis subditis conferendos a Sede Apostolica auctoritatem habens, quemcumque secularem, vel cuiusvis ordinis, aut militiæ regularem, ex aliquo crimine vitio, aut defectu, seu alias inhabilem, vel irregularem existentem, vel extra tempora a iure statuta, vel absque veris dimissoris, sui Ordinarij literis, aut per saltum, vel fortitue, aut quod seculares sine titulo sufficientis beneficii, vel patrimonij, aut ante ætatem per sacris generalis Tridentini Concilij decreta primæ tonsuræ, aut cuique ordini præscriptam, aut non seruatis temporum interitiis, ita ut

ii aliquis

aliquis vnicō die, seu continuatis diebus, ad plures Ordines Sacros, vel post vnum ordinem susceptum sine causa rationabili antequā tempus ab eodē Concilio Tridentino praefixum elabatur, ad alium ordinem promoveatur, sine dispensatione, aut indulto Apostolico, Clericali characterē non legitime insigniuerit, aut ad ordines minores, vel Sacros, vt praefertur, vel alias male promouerit, siue id scienter, siue ignoranter fecerit, nisi debita diligentia adhibita, iustus error, & probabilis facti ignorantia eum excuset, vt in quo deliquit, in eo puniatur, a collatione quorumcunque ordinum, atque a deo ipsius tonsura, & ab executione omnium munerum Pontificaliū eo ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiae interdictus existat, aliisque grauioribus poenis nostris, & pro tempore existentis Romani Pont. arbitrio puniatur.

Quo si preta huiusmodi suspensione, & interdicto in praemissis se habere ingesserit, etiam a regimine, & administratione suae Ecclesiae, seu Monasterij, & a perceptione fructuum mensae eiusdem, ac quorumcunque beneficiorum per eum in titulum, vel commendam, seu alias obtentorum suspensionem, eo ipso incurrat, eiusque interdicti, aut suspensionis relaxationem, aut poenarum remissionem ab alio, quam a Rom. Pontific. pro tempore existente, nequeat obtinere.

Et nihilominus sel. rec. Pij 2. & aliorum Rom. Pont. nostrorum praedecessorū, qui per suas Constitutiones, aut in Cancellaria Apostolica publicatas regulas contra huiusmodi Clericos male promotos, diuersas poenas infixerunt, vestigijs inherentes, eosdem Clericos posthac male promotos ab executione, ministerio, & exercitio ordinum susceptorum, & ab omni spe & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuo suspensos declaramus, & si in eis ministrare presumpserint, illos sic irregulares effectos, omnib. & quibuscunq; per eos in tit. commendā, aut alias obtentis dignitatib. officiis, & beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, quomodocunq; qualificatis, saecularibus, vel cuiusvis ordinis aut militiae regularibus, ac etiā si ipsi Clerici regulares fuerint, actiua & passiua voce, ipso facto priuamus, & iis priuatos atq; ad illa, & alia similia in posterum obtinenda, in perpetuum inhabiles, & incapaces esse decernimus, & declaramus, dignitatum, officiorum & beneficiorum huiusmodi, sic pro tempore vacantium, dispositionem nobis, & Apostolicae Sedis perpetuo reseruantes.

Vt autem homines, qui nimia indulgentia, & spe impunitatis, ac veniae facilitate, hactenus fuerunt ad huiusmodi facinora procliuiores, ea sublata, & praclusa ab his abstineant, & caueant in futurum tam absoluedi, quam dispensandi facultatem in casibus superius expressis, etiam in foro conscientiae nobis, & successoribus nostris duntaxat, auctoritate, & tenore praemissis, perpetuo reseruamus, Inhibentes ne a quoquam saeculari, vel cuiusvis ordinis regulari Praesbytero, vel Praelato quauis auctoritate fungente, nec per quacunque Iubileā, & indulgentias, etiam plenissimas, & extraordinarias per nostros praedecessores, aut nosmet ipsos, vel successores nostros, anno Iubilei, aut alio quouis tempore, & Cruciata Sancta, vel quocunq; alio titulo, modo, & forma, Motu proprio, & Consistorialiter, seu ad quorūcunq; Principum, Regum, aut Imperatoris instantiam, eorumque cōtemplatione, & intuitu, cum quibusuis amplissimis in genere, vel in specie derogatoriis clausulis concessa, vel in posterum concedenda, nec vigore auctoritatis facultatis, aut Privilegorū Mare magnū, aut alias quomodolibet usurpatorum, quibusuis, Congregationibus, aut personis regularibus, aut Episcopis, per decreta Concilij Tridentini, aut officio sacrae Penitentiariae, Apostolicae, vt minoribus, aut etiam Maiori Penitentiaris nostris & Roma. Pont. pro tempore existentis,

existentis, vel alias quomodolibet pro tempore concessorum, Personarum, sic ut prefertur, delinquentes, tam scilicet Antistes, seu Abbates, primum advenientes, quam Clerici male in lignis, seu ordinati a reatibus, & excessibus, prefatis absolvi, pegeri quia in motus articulo possunt, aut debeant, necesse est super irregularitate propter premissa contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quovis modo valeat dispensari.

Verum enim vero quia, gravioribus morbis fortiora sunt adhibenda remedia, & iuxta personarum, locorum, ac temporum qualitates leges sunt immutanda, penaeque aggravanda, & emollienda, cum huiusmodi peccatum Satana suggerente, hominumque fragilitate assentione, videatur iam ad culmen vitiorum ascendisse, & in precipiti esse; Ideo, vel homines factem perne timore, & proprii honoris confusione, a peccato deterreantur, novum hinc veneno antidotum cogimur praeparare. Ac propterea volumus, ut qui absolutionem, & dispensationem huiusmodi petent, semper quamvis delictum adhuc occultum extiterit, non per officium Sacrae Penitentiarum, sed a nobis, & pro tempore existente Romae Pontifice in utroque foro absolutionem petere teneantur, alioquin ipsae concessionem, & absolutionem, etiam cum clausula, quod praesentis Constitutionis tenor, & alia praedicta habeantur pro expressis, prorsus nulla, irrita, & invalida existant, ac non nisi penitus suffragentur.

Ceterum si quis Antistes, vel Abbas, servatis quidem cunctis praemissis, *Cognuit* & ceteris omnibus, quae in istiusmodi, & ordinum collatione observari debent, personas habiles, & idoneas, sed tamen receptas ab his, quibus conforam, *ti desu* aut ordines confert, pecunia, pretio, vel praemio sine iace infuratum intelliguerit, vel promoveri volumus, ut praeter alias censuras, & penas contra simoniacos ordinantes, & ordinatos a sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis alias inflictas, & rogatas, quibus nequaquam derogare intendimus, etiam omnia, & singula supra dicta in se promoventibus, & promotis locum habeant. Decernentes praesentes literas sub quibusvis concessionibus, facultatibus, & gratiis, etiam in casibus quibusvis aequae. Sedi Apostolicae quomodolibet, etiam in Bulla Coena Domini reservatis, etiam sub nomine libelli plenarii, vel Cruciatu Sanctae, absolventi facultate quibusvis personis generaliter, vel specialiter tribuentibus, minima comprehendendi, sed semper ab illis execrasse, & censuris, & in praemissis universis, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici, Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate in quavis causa, & instantia iudicari, & deservi debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari. Nos obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Concilio etiam generalibus editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praesentes literae omnibus innotescant, mandamus illas ad Valvas S. Ioan. Lateran. & Principis Apostolorum de Urbe Vaticana, & in acie Campi Florae, affigi, & publicari, & post quindecim dies qui in Urbe sunt, qui vero extra eam, & extra Montes intra quatuor menses, qui demum ultra Montes erunt, intra octo menses a die publicationis huiusmodi computantur, perinde afficere, & arctare, ac si eorum cuique personaliter intimatae fuissent, ac earundem praesentium literarum exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obsignatis, eandem fidem in iudicio, & extra illud adhiberi, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibita, vel ostensa. Nulli ergo

omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, declarationum, priuationis, reservationum, inhibitionis, voluntatum, decretorum & mandati infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae, Millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, Nonis Ianua. Pontificatus nostri Anno Quarto. Nos animaduertentes in dictis literis nihil ferre, quo ad ea, quae in ordinum collatione seruanda sunt, disponi ultra id, quod in Sacris Canonibus & in Concilio Trid. decretis, ac aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum Constitutionibus dispositum fuit, sed diuersas poenas & censuras Ecclesiasticas contra Episcopos, & alios Praelatos in ordinum collatione peccantes, & similiter contra Clericos tam saeculares, quam cuiusvis ordinis, instituti, & militiae regulares male promotos constitui, absolutionemque & dispensationem Sedi Apostolicae reservari, & alias sicut in praefatis literis continentur, considerantesque tam promouentes, quam eos qui ad dictos ordines promouentur, saepe censuris, & poenis huiusmodi, ob illarum multipliciter in eorum perniciem animarum variis modis illaqueari, nonnullos ex Praelatis, & Episcopis in conferendis huiusmodi ordinibus nimis scrupulose procedere, multoque meta poenarum, & censurarum praefatarum ab ordinum collatione profus deterri, adeo ut Clericorum, & Sacerdotum numerus propterea aliquibus in locis valde imminutus sit, omnium in praemissis securitati, ac animarum saluti paterna charitate prospicere volentes: Motu proprio, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestate plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione supradictas literas ad terminos Sacrorum Canonum, ac constitutionis re. me. Pij Papae II. etiam praedecessoris nostri, quae incipit, Cum ex sacrorum ordinum, sub dat. videlicet Quintodecimo Kalendas Decembris, Pontificatus sui Anno Quarto, cuius tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, & ad dispositionem decretorum Sacri Concilii Trident. restringimus, & reducimus, nec non censuras & poenas in eisdem Sixti literis contra quoscunque, praeterquam contra Simoniacos ordinates, & ordinatos, institutas, quas volumus in suo robore permanere (aliis etiam poenis & censuris per eosdem Canones, ac Constitutionem Pii II. Conciliumque Tridentinum iniunctis saluis & firmis remanentibus) moderamus & abolemus, Decernentes sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes etiam eiusdem Romanae Curiae Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & defini debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus &c. Dat. Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae 1525. Pridie kal. Martii Pontificatus nostri Anno Quinto.

Quantum vero ad regulares attinet ultra praedictas Constitutiones, & decreta Concil. Trid. praesertim in d. sess. 23. cap. 12. & 13. & sess. 7. c. 11. de reform. extat sequens decretum.

De mandato S. D. N. Clementis Diuina prouidentia Papae VIII. Tenore praesentium mandatur omnibus, & singulis quorumcunque Regularium superioribus, ut de cetero obseruent, & obseruari faciant ea, quae in Decreto Sacrae Congregationis Concilii Tridentini continentur, cuius tenor est talis.

Con-

Hac Bul
lam Cle.
8. recita
ta dua
bus an
notationi
bus Sa
yr lib. 4.
The. ca
su conf.
cap. 17.
in fi.

Congreg. Concilij censuit, superiores Regulares posse suo subdito itidem regulari, qui præditus qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerit, literas dimissorias concedere, ad episcopum tamen Diocesanus, nempe illius monasterij, in cuius familia, ab ijs, ad quos pertinet, is regularis positus fuerit, & si Diocesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, ad quemcunque alium Episcopum, dum tamen ab eo episcopo, qui ordines contulerit, examineur quo ad doctrinam; & dum ipsi regulares non distulerint de industria, concessione dimissoriarum, in id tempus, quo Episcopus Diocesanus vel abfuerit, vel nullas habiturus esset ordinationes. Verum cum a superioribus regularibus, Episcopo Diocesano absente, vel ordinationes non habente literæ dimissoriae dantur, in eis utique huiusmodi causam absentiae Diocesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, exprimentam esse. Quod qui non fecerint officij, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis activæ, & passivæ privationis, ac alias arbitrio eiusdem Sanctissimi. D. N. Papæ reservatas poenas incurrunt. In quorum fidem, &c. Datum Romæ die 15. mensis Martij 1596.

Notandum quod eadem sacra Congreg. Card. declarans id, quod in Concil. Trid. sess. 23. c. 10. de reformatione statutur videlicet.

Abbatibus, & alijs quibuscunque quantumvis exemptis, non liceat in posterum intra fines alicuius Diocesis consistentibus, etiam si nullius Diocesis, vel exempti esse dicantur, quicquam, qui Regularis subditus sibi non sit, tonsuram, vel minores ordines conferre; nec literas dimissorias clericis secularibus, ut ab alijs ordinentur concedat. At ipsa Congregatio, quod Abbates Regulares, habentes ius baculum deferendi, & Mitram, postquam sacerdotalem ordinem, & munus benedictionis susceperint, possunt tonsuras, & ordines minores secularibus, episcopi iurisdictioni subiectis, conferre: Si modo ipsius episcopi consensus accedat: & a dicto episcopo quisque literas dimissorias impetrauerit, ita ut satis non sit, id generatim ab episcopo concessum esse, sed hac concessione semper opus sit singulis, &c.

Possunt etiam ipsi Abbates eosdem ordines conferre alijs Regularibus, qui dimissorias speciales Superiorum suorum, & specialem consensum episcopi loci habuerint, ac præterea alijs secularibus, qui aliorum Episcoporum iurisdictioni subiecti sint, dummodo superiorum dimissorias attulerint, & specialem consensum Episcopi loci. in quo ordines huiusmodi cupiunt suscipere.

Possunt etiam ex privilegio Apostolico (de consensu tamen ordinarii ut supra) confirmationis sacramentum conferre; prout declaravit sacra Congregatio prædicta in sess. 7. can. 3. de confirmatione.

Præscriptæ declarationes reperiuntur etiam impressæ in compendio Privilegiorum Fratrum Minorum, & alium Mendicantium, & non Mendicantium, nouissime impresso Brixiae anno 1590. in verbo ordines sacri, fol. 457. & 458.

ADDITIO. In ordinatione Regularium dispensatio super interstitiis pertinet ad Episcopum ordinantem. dēt tamen fieri mentio in literis dimissorialibus suorum superiorum petentium ab Episcopo, ut super illis dispensare dignetur at tanta necessitate, vel utilitate ecclesiae seu religionis, prout refert Sorb. in Compen. Privil. Mend. in verbo Ordines sacri. Quomodo intelligatur arbitrium Episcopo concessum auctoritate Concil. Trid. sess. 23. de ref. cap. 11. in dispensando super interstitiis, & an Episcopus

*Ita de
Clara-
nit sa-
cra Co-
greg.
Co. die
7. Se-
ptemb.
1593. 116*

refertur
Io. Pap.
Confe-
ctius in
Collect.
priuile-
fac. ord.
fol. 136.
& vide
supra
fol. 387.

scopus ordinis tacite aliquando dispensare censeatur. Pro horum dubiorum decisio-
mittimus lectorem ad Histo. lib. 3. de irregul. c. 24. num. 12. ad Lopez ad Diaz, cap.
25 in ver. vna eadem die. & ad Menoch de arbit. lib. 2. cent. 1. casu 564 qui Do-
ctores vno ore illa determinant, quod sic, ampliando etiã si ab alio episcopo ordi-
tur de licentia tamen sui episcopi. & Nauar. de primo agit in cons. 27. nu. 2. de cen-
por. ordin. in antiq. Item que dicatur ecclesiæ necessitas, & utilitas, vt sufficiens
causa ad dispensandum reputetur post gl. in sum. dist. 74. Abb. & Zabar. inc. que-
ris de atat. & qualis hoc & alia egregie resoluit Sorbus loco praalleg. Notandum
insuper circa annum interponendum ab vno ad alterum ordinem sacrum atenden-
dum esse annum ecclesiasticum non autem solarem. Hinc sacra Congregatio decla-
rauit eos, qui ad Subdiaconatus ordinem quatuor temporibus. Quadragesima pro-
moti fuerint, posse anno sequenti eisdem quatuor temporibus Quadragesima ad Dia-
conatum promoueri, licet annus naturalis integer tunc lapsus non fuerit, cum fu-
turo anno Pasche festum celerius, quam superiori celebretur.

Clem 8.

Sciendum est etiam qualiter extat Sac. Hist. D. N. D. Clementis diuina provi-
dentia Papa Octauo. Constituit contra eos, qui cum ad sacrum Presbyteratus
ordinem minime promoti sint, Sacerdotis tamen auctori-
tatem temere sibi assum-
mentes Missarum celebrationes vsurpare, & Sacramentum Pœnitentiæ Christi fide-
libus ministrare praesumunt. Ro. publicata die 4. Decemb. 1601. tenoris sequentis.

Cognit.
ti. de cle-
rico non
ord. mi-
nistran.

ET si alias scilicet, rec. Paulus Papa III. prædecessor noster ad nefariam, & sacrile-
gam quorundam hominum temeritatem coercendam, qui cum ad sacrum
presbyteratus ordinem minime promoti sint, Sacerdotis tamen auctoritatem
libitene assumentes, Missarum celebrationem vsurpare, & Sacramentum Pœ-
nitentiæ ministrare praesumunt, decreuit huiusmodi delinquentes a San-
ctæ Inquisitionis Iudicibus tradi debere curiæ seculari debita animaduersione
puniendos, & postea re. mem. Sixtus Papa V. etiam prædecessor noster prædi-
ctum Pauli Papæ Quarti decretum innouari, ac serio obseruari mandauerit,
eo tamen dictorum hominum protupit audacia, vt prætextu ignorantie hu-
iusmodi decretorum, ac pœnarum contra ipsos, vt præfertur, in flitatum,
illis se minime subiacere, & obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem
liberari, & absolui posse prætendant. Nos igitur animaduertentes huiusmo-
di perditos, & nefarios homines ad sacrum Presbyteratus ordinem non promo-
tos Missarum celebrationem vsurpare praesumentes, non solum actus idolatriæ
saltem extrinsece, seu per externa, & visibilia Religionis, & pietatis signa exerce-
re, sed etiam quantum in ipsis est efficere, vt Christi fideles, qui credunt eos ordi-
natos esse, & rite conficere Sacramentum Eucharistiæ, idolatriæ crimine igno-
rante incurant, purum videlicet Panem, & Vinum tanquam verum Christi Do-
mini nostri corpus, & sanguinem eisdem adorandum proponentes. Confessio-
nes autem audientes non solum Sacramenti Pœnitentiæ dignitatem contemne-
re, verum etiam Christi fideles decipere, dum scilicet inique sibi assumunt gra-
dum Sacerdotalem, auctoritatem absoluendi a peccatis magno cum periculo, &
scandalo plurimorum; Propterea, vt grauissima hæc scelera committentes, post
hac debito supplicio puniantur; Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac
matura deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine S. Inquisitionis
iudicium conscientiæ consulere, & ne in futurum de pœna huius delinquentibus

tibus imponenda dubitari possit, prouidere volentes supra dictorum praedecessorum nostrorum vestigijs inhaerentes, hac perpetuo valitura Constitutione decernimus, atque statuimus, vt quicumque non promotus, ad sacrum Presbyteratus ordinem repertus fuerit Missarum celebrationem vsurpasse, vel Sacramentalem confessionem audiuisse a Iudicibus Sanctae Inquisitionis vel locorum ordinarijs tanquam Ecclesiae misericordia indignus a foro ecclesiastico abiciatur, & ab ordinibus ecclesiasticis, si quos habuerit, rite degradatus, statim Curiae seculari tradatur per Iudices saeculares debitis penis plectendus. Non obstantibus, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in concilijs, etiam generalibus editis, etiam in corpore iuris clausis: Quibus omnibus, & singulis illarum tenores pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem huiusmodi Constitutionis ignorantia de cetero allegari, aut praetendi nunquam possit, atque vt praesentes litterae omnibus in notescant, volumus illas ad Valuas Sancti Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe Vaticana, & in Aede Campi Florentiore solito publicari, & affigi, atque ijs inda amotis eandem exempla, etiam impressa ibi affixa relinqui, factaque huiusmodi publicatione omnes, qui in Vrbe post mensem, qui vero extra eam, & citra Montes, potest quatuor menses, qui demum ultra Montes fuerint post decem menses a die publicationis praesentium copuandos afficere, & archare, ac si eorum cuiuslibet personarum intumata fuissent, Ac praeterea istudammodo praesentium litterarum exemplis etiam impressis, & manu Notarij publici scriptis, & sigillo Officii Sanctae Romanae Inquisitionis, vel alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidem haberi, quae huius praesentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostensa. Dat. Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, D. e prima Decembris 1601. Pontificatus nostri Anno Decimo.

POENAE PECUNIARIAE.

COMMUNIS est Scribendum conclusio in cap. vt clericorum, de vita, & hon. cler. addendo etiam Feli. in c. irrefragabili, §. ceterum, de off. ord. & Pet. Foller. in pract. crim. can. c. 37. nu. 26. Post aliquando Episcopum correctionis zelo Clericos pro delicto pena pecuniaria punire, potissime vbi ea magis timeretur, iuxta glo. in cap. licet, & ibi Panor. de penis, videretque alias penas negligi, & parumpendi, & ad emendationem nihil proficere, adhibita tamen cautela ne in illa imponenda modum excedat, sed peccati qualitates, & personarum conditionem attendere debet, & quod ipsis Doctoribus vt honestius (sequendo Hostien. in sum. de off. ord. §. quid pertinet.) visum est, nempe ut illam penam Episcopus ad effugendam auaritia suspicionem, sibi non retineat, in propriam conuertendo vtilitatem, sed in pios vsus erogat, & deputet, id expresse decreto Conc. Trid. sess. 25. de ref. c. 3. praecipitur, vt multa pecuniaria, eo ipso, quod exacta fuerint, pijs locis assignentur, adeo quod refertur Sacram eiusdem Concilij Congregationem consuisse, nec posse Episcopum ex multis, & penis, quas exigi congerit in eius Curia aliquam portionem Vicario suo assignare pro eius mercede. Super quo etiam Concilium Toler. celebratum anno 1565. actio. 2. c. 14. relatum ab Ignatio Lopez in addit. ad Diaz. in pract. crim. can. c. 145. dispo-